

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Sayı:

Ankara 22/03/2013

ADALET BAKANLIĞI ANKARA

İlgi: 15.02.2013 tarih ve 395103912013-2013-275.01.-01/231/1513 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile, adli tatile ilişkin olarak yapılacak çalışmalar sırasında değerlendirilmek üzere; adli tatil müessesesinin aynen veya değişiklik yapılarak muhafazası ya da tamamen kaldırılarak müesseseye bağlı düzenlemelerin de buna uygun olarak değiştirilmesi hakkında Birliğimiz görüşlerinin bildirilmesi talep edilmiştir.

Adli tatil sadece hakim ve savcılara yönelik bir uygulama olmayıp bu konuda düzenleme yaparken sadece hakim ve savcıların değil yargılama süreci içerisinde yer alan herkesin, avukatların, tarafların, yargı çalışanlarının ortak yararının dikkate alınması gerekmektedir. Bu çerçevede adli tatilin uygulamada bir kısım sorunlara yol açtığı kabul edilebilirse de; “adli tatil”in kaldırılması veya süresinin kısaltılmasına gerekçe gösterilen sebeplerin hiçbirisi “adli tatil”in varlığından kaynaklanan sorunlar değildir. Aksine adli tatil uygulamasının tamamen kaldırılması ve hakim-savcılar ile adli personelin izin haklarını önceden belirlenebilir sürelerde kullanmaması halinde yargılama süreci uzayacak, yargılamanın tarafları ise bu durumdan olumsuz etkilenecektir.

Nitekim 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nun adli tatile ilişkin 102. maddesinin gerekçesinde de; *1086 sayılı Kanunun kabul edildiği tarihte ülkemizde insanların çoğunun tarımla uğraşması dolayısıyla yaz aylarında çiftçilikle ilgili çalışmaların çok yoğunlaştığı, insanların bu verimli dönemde mahkemede zaman kaybedeceği dikkate alınarak bu düzenlemenin yapıldığı, günümüzde ise bu gerekçenin büyük ölçüde geçerliliğini kaybettiği ileri sürülebilirse de; nüfusun önemli bir kesiminin halen kırsalda oturduğu ve tarımla uğraştığı, ülkemizin iklim şartlarına göre de tüm kamu kurumlarında olduğu üzere yargı mensupları da dahil olmak üzere genellikle yaz aylarının tercih edildiği, yargılama faaliyetinin hakimnin nezaretinde davanın tarafları veya vekillerinin birlikte bulunduğu bir ortamda gerçekleştirildiği, ideal olanın delilleri toplayan ve doğrudan temasta bulunan hakimnin karar vermesi olduğu, hakimnin veya taraf vekillerinin öngörülemez bir zamanda değil önceden kanunla belirlenmiş bir dönemde tatile çıkmasının davaların daha sağlıklı sonuçlandırılabilmesini sağlayacağı, Akdeniz’e kıyısı olan bütün Avrupa ülkelerinin kanunlarında adli tatilin yer aldığı, ülkemizin de aynı iklim ve kültür kuşağında bulunması sebebiyle bu ülkelerle büyük benzerlikler gösterdiği, bu nedenle adli tatil kurumunun muhafaza edilmesinin uygun görüldüğü* belirtilmiştir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, ülkemizin iklim koşulları dikkate alındığında; gerek hakim ve savcıların, gerek yargılamanın tarafları ve vekillerinin gerekse de yargı çalışanlarının yaz aylarında izin kullanmayı tercih ettikleri kuşkusuzdur. Ayrıca ağır iş yükü ile çalışan mahkemeler ve savcılıkların da ancak çalışmaya ara verme dönemi içerisinde, yıl içerisinde yapılan işlemlere yönelik kontrolleri yapma imkanı bulabilecekleri, aynı şekilde avukatların da yıllık mesleki faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve takip edilen dosya kontrollerinin yapılabilmesi için adli tatil uygulamasının gerekli ve yararlı olduğu düşünülmektedir.

Adres : Oğuzlar Mah. Barış-Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e-mail: tbb@barobirlik.org.tr

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara 22./03/2013

Sayı:

Hakim, savcı ve yargı çalışanlarının genelde yaz aylarında izin kullanmak istediği, hakim, savcı ve yargı çalışanlarının önceden belirlenebilir bir süre içerisinde izin yapmalarının yargılama sürecinde daha planlı hareket edilmesini sağlayacağı, adli tatil içerisinde sürelerin işlememesinin yargılamanın uzamasının önemli etkenlerinden biri olmadığı, hak kaybına neden olacak işlemlerin de zaten adli tatil içerisinde yapılabildiği hususları dikkate alındığında; ilgi yazınız içeriğinde adli tatilin kaldırılması gerektiği yönündeki değerlendirmelere katılmak da mümkün bulunmamaktadır.

Yukarıda arz edilen nedenlerle; mevcut uygulamaya aynen devam edilerek yapılacak düzenlemede "adli tatil" in 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 102. maddesinde öngörüldüğü üzere 20 Temmuz-01 Eylül tarihleri arasında olacak şekilde muhafaza edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Gereğini takdirlerinize sunarım.

Saygılarımla.

Avukat V.Ahşen COŞAR
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
201301458	Kayıt Tarihi
	22.03.2013
Tip :Giden	Evrak Tarihi
	25.02.2013
İlgi:IV-1	
Yazı İşleri	
Türkiye Barolar Birliği	
UBAP Döküman Yönetim Sistemi	

Adres : Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av.Özdemir Özok Sokak No:8 06520 Balgat - ANKARA

Tel : 0 (312) 292 59 00 - Faks : 0 (312) 286 55 65

İnternet Adresi:www.barobirlik.org.tr e-mail: tbb@barobirlik.org.tr

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 395103912013-2013-275.01-01/231/1513

15/02/2013

Konu: Görüş istemi

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİNE

Bilindiği gibi, mevzuatımızda başta 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu olmak üzere, yüksek mahkemelerin kanunlarında adli tatil süresi 20 Temmuz - 5 Eylül tarihleri arasında kırk sekiz gün olarak uygulanmakta idi. 14/7/2004 tarihli ve 5219 sayılı Kanunla, ilgili kanunlarda adli tatil süresiyle ilgili değişiklik yapılarak, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren adli tatil 1 Ağustos - 5 Eylül tarihleri arasında yaklaşık otuz altı gün olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Yedi yıl süreyle adli tatil kısaltılmış şekilde uygulanmış, ancak bu haliyle yargılamanın hızlandırılmasına katkıda bulunmadığı, tam aksine yargılamayı daha da geciktirdiği öne sürülerek, kürsüde görev yapan bazı hâkim ve Cumhuriyet savcılarının da talepleri doğrultusunda, 08/08/2011 tarihli ve 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle değişiklik yapılarak 20 Temmuz - 1 Eylül tarihleri arası adli tatil olarak belirlenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve 2011/113 E., 2012/108 K. sayılı Kararıyla, 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı hükümleriyle birlikte, adli tatile ilişkin hükümleri de, ilgili maddelerin 6223 sayılı Kanun kapsamında olmadığı gerekçesiyle iptal edilmiştir. İptal hükmü, 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla oluşan yasal boşluğun doldurulması amacıyla yapılan çalışmalar sırasında, hukuk çevrelerince, adli tatil müessesesinin tamamen kaldırılmasına yönelik görüşler ileri sürülmektedir. Adli tatilin kaldırılması yönündeki görüşlerin gerekçeleri olarak;

- Adli tatil uygulaması nedeniyle çoğu hâkim ve savcının yaz mevsiminde iznini bir bütün olarak kullanmak zorunda kalması,

- Adli tatilin kaldırılması halinde hâkim ve savcıların istedikleri tarihlerde izne ayrılacak olması,

- Adli tatilden önce iznini kullanmış ve tatil süresince adliyede nöbetçi olan hakim, adli tatilde iş görme yasağı sebebiyle dosyalarını karara bağlayamamasından dolayı işlerin birikmesi,

- Adli tatilde sürelerin kanunen uzaması ve bu durumun yargılamanın uzamasına kısmen de olsa etkisinin olması,

- Sadece yaz aylarında memleketlerinde bulunan ve yılın diğer aylarında yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın, adli tatil sebebiyle yargısal işlemlerinin yapılamaması ve bu

Vekaletler Caddesi No: 6 06659 Bakanlıklar/ANKARA

Ayrıntılı bilgi için irtibat : H.YAVUZ Tet.Hâk.

Tel : (0 312) 414 60 14 Faks: (0 312) 418 18 40

: Z.K.SAZLIOĞLU Memur

e-mail : kanunlar@adalet.gov.tr

Elektronik Ağ: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

eksikliğin uluslararası yazışma kuralları çerçevesinde uzun bir sürede tamamlanabilmesi,
gibi bazı hususlar ifade edilmektedir.

Yapılacak çalışmalar sırasında değerlendirilmek üzere, adli tatil müessesesinin aynen veya değişiklik yapılarak muhafazası ya da tamamen kaldırılarak, müesseseye bağlı düzenlemelerin de buna uygun olarak değiştirilmesine ilişkin görüşlerinizin Bakanlığımıza bildirilmesini rica ederim.

Yüksel HIZ
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ	
2013003075	Kayıt Tarihi 25.02.2013
	Evrak Tarihi 15.02.2013
Tip :Gelen	
İlgi:IV-1 Yazı İşleri	
Adalet Bakanlığı Kan Gen Müd Ankara	
UBAP Döküman Yönetim Sistemi	

Vekaletler Caddesi No: 6 06659 Bakanlıklar/ANKARA Ayrıntılı bilgi için irtibat : H.YAVUZ Tet.Hâk.
Tel : (0 312) 414 60 14 Faks: (0 312) 418 18 40 : Z.K.SAZLIOĞLU Memur
e-mail : kanunlar@adalet.gov.tr Elektronik Ağ: <http://www.kgm.adalet.gov.tr>

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://vatandas.uyap.gov.tr/evrak> adresinden
(T0fryU - 1oZdhN1 - 0yIIRq9 - 4y1TIM=) kodu ile erişebilirsiniz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ SAYIN BAŞKANLIĞI'NA

Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü tarafından Birliğimize gönderilen 15.02.2013 tarihli yazı ile; adli tatilin 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren 1 Ağustos-5 Eylül tarihleri arasında uygulanmakta iken bu haliyle yargılamanın hızlandırılmasına katkıda bulunmadığı, tam aksine yargılamayı daha da geciktirdiği ileri sürülerek kürsüde görev yapan bazı hakim ve savcıların talepleri doğrultusunda 08.08.2011 tarih ve 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik yapılarak 20 Temmuz - 1 Eylül tarihleri arasının adli tatil olarak belirlendiği, Anayasa Mahkemesinin 18.07.2012 tarih ve 2011/113 E., 2012/108 K. sayılı kararı ile 650 sayılı Kanunu Hükmünde Kararnamenin bazı hükümleriyle birlikte adli tatile ilişkin hükümlerinin de 6223 sayılı Kanun kapsamında olmadığı gerekçesi ile iptal edildiği, iptal hükmünün 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe gireceği, Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla oluşan yasal boşluğun doldurulması amacıyla yapılan çalışmalar sırasında hukuk çevrelerince adli tatil müessesesinin tamamen kaldırılmasına yönelik görüşler ileri sürüldüğü, bu görüşlerin gerekçelerinin ise;

- Adli tatil uygulaması nedeniyle çoğu hakim ve savcının yaz mevsiminde iznini bir bütün olarak kullanmak zorunda kaldığı,
- Adli tatilin kaldırılması halinde hakim ve savcıların istedikleri tarihlerde izne ayrılabilceği,
- Adli tatilden önce iznini kullanmış ve tatil süresince adliyede nöbetçi olan hakimın adli tatilde iş görme yasağı nedeniyle dosyalarını karara bağlayamamasından dolayı işlerin biriktiği,
- Adli tatilde sürelerin kanunen uzaması ve bu durumun yargılamanın uzamasına kısmen de etkisinin olduğu,
- Sadece yaz aylarında memleketlerinde bulunan ve yılın diğer aylarında yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın, adli tatil sebebiyle yargısal işlerinin yapılamadığı ve bu eksiliğin uluslararası yazışma kuralları çerçevesinde uzun sürede tamamlanabildiği

gibi hususlar olduğu belirtilerek yapılacak çalışmalar sırasında değerlendirilmek üzere adli tatil müessesesinin aynen veya değişiklik yapılarak muhafazası ya da tamamen kaldırılarak müesseseyle bağlı düzenlemelerin de buna uygun olarak değiştirilmesine ilişkin Birliğimiz görüşlerinin bildirilmesi talep edilmiştir.

Adalet Bakanlığı'nın anılan yazısı üzerine Birliğimizin 2013/14 sayılı Duyuru'su ile tüm barolardan konuya ilişkin görüş öneri ve eleştirilerin Birliğimize bildirilmesi talep edilmiş olup Ankara, Antalya, Balıkesir, Bingöl, Bolu, Denizli, Düzce, Isparta, Kahramanmaraş, Kars-Ardahan, Kayseri, Mersin, Muğla, Rize, Şanlıurfa, Trabzon, Tokat ve Zonguldak Baro Başkanlıklarından yanıt gelmiştir.

Söz konusu Duyuru'muza ilişkin olarak Denizli, Isparta, Kars-Ardahan, Kayseri ve Rize Baro'su adli tatilin yargı sürecini olumsuz etkilediği gerekçesi ile adli tatilin kaldırılması gerektiği yönünde görüş bildirmiştir. (Rize Barosu adli tatilin kaldırılmasını önermekle birlikte sürenin kısaltılmasını da önermiştir.) Diğer barolar ise adli tatilin aynen muhafaza edilmesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir.

Adalet Bakanlığı'nın yukarıda belirtilen yazısında da ifade edildiği üzere adli tatil ilk olarak 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu, 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve yüksek mahkemelerin kanunlarında 20 Temmuz-5 Eylül tarihleri arasında düzenlenmiş ancak düzenleme tarihi ile günümüz koşulları karşılaştırıldığında bu süre 1 Ağustos - 5 Eylül tarihleri arası 36 güne indirilmiştir. 650 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda yapılan değişiklik ile adli tatil 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda düzenlendiği gibi 20 Temmuz-1 Ağustos olarak düzenlenmiş ancak bu düzenleme de Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun adli tatile ilişkin 102. maddesinin gerekçesinde de; *1086 sayılı Kanunun kabul edildiği tarihte ülkemizde insanların çoğunun tarımla uğraşması dolayısıyla yaz aylarında çiftçilikle ilgili çalışmaların çok yoğunlaştığı, insanların bu verimli dönemde mahkemede zaman kaybedeceği dikkate alınarak bu düzenlemenin yapıldığı, günümüzde ise bu gerekçenin büyük ölçüde geçerliliğini kaybettiği ileri sürülebilirse de; nüfusun önemli bir kesiminin halen kırsalda oturduğu ve tarımla uğraştığı, ülkemizin iklim şartlarına göre de tüm kamu kurumlarında olduğu üzere yargı mensupları da dahil olmak üzere genellikle yaz aylarının tercih edildiği, yargılama faaliyetinin hakimnin nezaretinde davanın tarafları veya vekillerinin birlikte bulunduğu bir ortamda gerçekleştirildiği, ideal olanın delilleri toplayan ve doğrudan temasta bulunan hakimnin karar vermesi olduğu, hakimnin veya taraf vekillerinin öngörülemez bir zamanda değil önceden kanunla belirlenmiş bir dönemde tatile çıkmasının davaların daha sağlıklı sonuçlandırılabilmesini sağlayacağı, Akdeniz'e kıyısı olan bütün Avrupa ülkelerinin kanunlarında adli tatilin yer aldığı, ülkemizin de aynı iklim ve kültür kuşağında bulunması sebebiyle bu ülkelerle büyük benzerlikler gösterdiği, bu nedenle adli tatil kurumunun muhafaza edilmesinin uygun görüldüğü* belirtilmiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; adli tatil sadece hakim ve savcılara yönelik bir uygulama olmayıp bu konuda düzenleme yaparken sadece hakim ve savcılar değil yargılama süreci içerisinde yer alan herkesin, avukatların, tarafların, yargı çalışanlarının ortak yararının dikkate alınması gerekmektedir. Bu çerçevede adli tatilin uygulamada bir kısım sorunlara yol açtığı kabul edilebilirse de; "adli tatil"ın kaldırılması veya süresinin kısaltılmasına gerekçe gösterilen sebeplerin hiçbirisinin "adli tatil"ın varlığından kaynaklanan sorunlar olmadığı düşünülmektedir. Aksine adli tatil uygulamasının tamamen kaldırılması halinde hakim ve savcılar ve adli personelin izin haklarını önceden belirlenebilir sürelerde kullanmaması halinde yargılama sürecinin uzayacağı, yargılamanın taraflarının işe olumsuz etkileneceği düşünülmektedir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun gerekçesinde de belirtildiği üzere ülkemizin iklim koşulları dikkate alındığında gerek hakimlerin, gerek yargılamanın tarafları ve vekillerinin gerekse de yargı çalışanlarının yaz aylarında izin kullanmayı tercih ettikleri de kuşkusuzdur. Ayrıca ağır iş yükü ile çalışan mahkemeler ve savcılıkların da ancak çalışmaya ara verme dönemi içerisinde, yıl içerisinde yapılan işlemlere yönelik kontrolleri yapma imkanı bulabilecekleri, aynı şekilde avukatların da yıllık mesleki faaliyetlerinin değerlendirilmesi ve takip edilen dosya kontrollerinin yapılabilmesi için adli tatil uygulamasının gerekli ve yararlı olduğu düşünülmektedir.

Hakim, savcı ve yargı çalışanlarının genelde yaz aylarında izin kullanmak istediği, hakim, savcı ve yargı çalışanlarının önceden belirlenebilir bir süre içerisinde izin yapmalarının yargılama sürecinde daha planlı hareket edilmesini sağlayacağı, adli tatil içerisinde sürelerin işlememesinin yargılamanın uzamasının önemli etkenlerinden biri olmadığı, hak kaybına neden olacak işlemlerin de zaten adli tatil içerisinde yapılabildiği hususları dikkate alındığında; Adalet Bakanlığı tarafından gönderilen yazı içeriğinde adli tatilin kaldırılması gerektiği yönündeki değerlendirmelere katılmanın da mümkün olmadığı düşünülmektedir.

Sonuç olarak Hukuk Müşavirliğimizce yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda; adli tatil süresinin tartışılabilmesi ancak tutuklama, tahliye, ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz dışındaki hak kaybına neden olmayacak tüm işlemlerin de adli tatil sonuna kadar ertelenecek şekilde "adli tatil" in muhafaza edilmesi gerektiği, bu çerçevede 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Adli Tatilde Görülecek Dava ve İşler" başlıklı 103. maddesinin de buna göre düzenlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bilgi ve takdirlerinize saygılarımla arz ederim.

Av. Özcan ÇİNE
Hukuk Müşaviri

Ek: 1-Adalet Bakanlığı'nın 15.02.2013 tarih ve 1513 sayılı yazısı
2-Baro görüşleri

